

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΟΥ ΙΣΛΑΜ

α. Η προϊσλαμική Αραβία

πριν την εμφάνιση του Ισλάμ:

- νότια Αραβία : μια μόνιμα εγκατεστημένη αγροτική κοινωνία
- βόρεια Αραβία: φυλετική οργάνωση → κάτοικοι αποκλειστικά νομάδες που επιδίδονταν σε εμφύλιους πολέμους και λεηλατούσαν τα διερχόμενα καραβάνια · δεν αποτελούν απειλή για το Βυζάντιο

β. Η οργάνωση των Αράβων

Μωάμεθ (πολυταξιδεμένος οδηγός καραβανιών, που γνώριζε τον ιουδαϊσμό και το χριστιανισμό): ιδρυτής νέας θρησκείας → **ισλάμ** (= υποταγή)

- από το 613 μ.Χ.: αρχίζει να διδάσκει δημόσια τη νέα θρησκεία: κατηγορεί τους συμπατριώτες του ως ειδωλολάτρες →
- εκδιώκεται από τη Μέκκα και καταφεύγει στη Μεδίνα :ιδρύει κοινότητα πιστών → **Εγείρα**: αφειρηρία του χρονολογικού συστήματος των Αράβων
- μέσα σε μια δεκαετία ο Μωάμεθ κατορθώνει να επιβάλει τη θρησκεία του → συνενώνει τις φυλές της Αραβίας → τέρμα στην πολιτική διάσπαση της Αραβικής χερσονήσου

χαρακτηριστικά νέας θρησκείας

- πιστοί νέας θρησκείας: μουσουλμάνοι (= πιστοί)
- αρχές νέας θρησκείας :
 - ✓ ένας ο Θεός και ο Πρόφήτης του
 - ✓ προσευχή πέντε φορές την ημέρα
 - ✓ υποχρεωτική ελεημοσύνη
 - ✓ νηστεία το Ραμαζάνι
 - ✓ προσκύνημα στη Μέκκα

- ιδιαίτερη σημασία έχει ο ιερός πόλεμος (τζικάντι) : υποχρέωση πιστών να διαδώσουν με το σπαθί τη θρησκεία τους στους άπιστους → οι μάρτυρες εξασφαλίζουν την είσοδό τους στον Παράδεισο → πίστη : σημαντικός παράγοντας της ραγδαίας εξάπλωσης του Ισλάμ
- ιερό βιβλίο κοράνιο : δεν καθορίζει μόνο τη θρησκευτική συμπεριφορά των πιστών αλλά και τα καθήκοντα και τους νόμους που πρέπει να τηρούνται από τους πολίτες , τους υπαλλήλους και τους κυβερνώντες → θεοκρατικό κράτος
 - *όποιος παραβιάζει τους ιερούς κανόνες διώκεται από το Μουφτή ή τον Καδή (δικαστή) βάσει του Κορανίου ← η κοσμική δικαιοσύνη δε διαχωρίζεται από τη θρησκευτική*
 - *ο ανώτατος άρχοντας ταυτόχρονα θρησκευτικός και πολιτικός ηγέτης*

μετά το θάνατο του Μωάμεθ (632)

αναλαμβάνει τη διακυβέρνηση της κοινότητας ο χαλίφης, δηλαδή ο τοποτηρητής του προφήτη → υπεύθυνος για την εφαρμογή των εντολών του Κορανίου :

- θρησκευτικό πρότυπο που ακολουθούσαν οι πιστοί
- αρχηγός του κράτους → συγκεντρώνει στα χέρια του όλη την κοσμική εξουσία.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A.

1. Σε πόσα μέρη χωριζόταν η προϊσλαμική Αραβία; Ποια ήταν τα χαρακτηριστικά της κοινωνίας σε καθένα από αυτά;
2. Ποια ήταν η σχέση της προϊσλαμικής Αραβίας με το Βυζάντιο;
3. Τι γνωρίζετε για τον Μωάμεθ;
4. Ποια είναι η σημασία του έτους 622 μ.Χ. για τους μουσουλμάνους;
5. Ποια είναι η πολιτική σημασία της επιβολής της νέας θρησκείας από το Μωάμεθ στους Άραβες;
6. Ποιο είναι το ιερό βιβλίο των μουσουλμάνων;
7. Τι γνωρίζετε για το θεσμό του «ιερού πολέμου»;
8. Τι σημαίνει «θεοκρατικό κράτος»; Ποιος ανέλαβε τη διακυβέρνηση της μουσουλμανικής κοινότητας στην Αραβία μετά το θάνατο του Μωάμεθ; Ποιες ήταν οι αρμοδιότητές του;

B

1. Ποιες αλλαγές έφερε στη ζωή των Αράβων ο Ισλαμισμός; (γραπτά)
2. Ερώτηση στη σ. 17του βιβλίου σου